

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 34. (94.) ÉVF. • 7. SZÁM • 2024. JÚLIUS • ÁRA: 4 LEJ

Fotó: Czire Alpár

„Fényben és borúban...”

• Kutatások igazolják, hogy azok a betegek, akiket nem tör le állapotuk, akik pozitív hozzáállást tanúsítanak, hamarabb gyógyulnak meg, mint kételkedő, elkeseredett társaik. A tudomány is igazolja és elismeri ezt a csodát. A derűs lelkiállapot gyógyítóerejét.

A hívő ember számára azonban nem kellenek tudományos kutatások és eredmények ahhoz, hogy ezt az egyszerű igazságot átlássa, valósnak érezze: hiszi, vallja és tudja, hogy Isten tenyerén van minden egyes terem-

mény. Oly sokaknak adott erőt a nehéz terhek elhordozásában annak biztos tudata, hogy a Gondviselő tudta nélkül egy hajunk szála se görbülhet. Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? – kérdezi Pál apostol a Róm 8,31-ben.

Isten megalkotta ezt a világot, benne az embert. Adott felebarátokat, családot, kihívásokat és örömöket, fényt és borút, hogy életünk során lélekben nemesedjünk, Isten országának munkásai lehessünk. Hát nem repes a szív e gazdag ajándék láttán?

A tartalomból:

Vicc az egész!?

4

Békés, derűs lelkülettel

5

Szavazás

6

VIII. Firtos-ézés

12

Egyetemes kórustalálkozó és örömeleklés

13

ODFIÓKÁK a láthatáron!

17

a L a p t é m a

Ima derűért

„A vidám szív a legjobb orvosság.” (Péld 17,22a)

● **Május 20-án hálaadó ünnepséget tartottak a felújított lókodi unitárius templomban.** A szószéki szolgálatot az ApCsel 2,1–4 alapján Kovács István püspök végezte. Andorkó Attila helyi lelkész a Jn 6,67–68 és ApCsel 2,1 alapján mondott úrvacsorai beszédet. Az énekvezéri teendőket László Árpád, a székelyudvarhely-belvárosi unitárius egyházközség kántora látta el. Köszöntőt mondott Bíró Barna Botond, Hargita Megye Tanácsának alelnöke, Jakab Attila, Homoródszentmárton község polgármestere, Solymosi Alpár, a székelyudvarhelyi egyházkör esperese, Sándor Krisztina főgondnok és a lókodi születésű Vass Mózes ny. lelkész. A Térbükk Közbirtokosság jóvoltából szeretetvendégségre került sor a Lókodi Ifjúsági Alapítvány étkezdéjében. A felújítás a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Hargita Megye Tanácsa, a romániai Egyházügyi Államtitkárság, a Térbükk Közbirtokosság és a Lókodról elszármazott hívek adományainak köszönhetően valósulhatott meg.

● **Június 10–11-én került sor az unitárius lelkészek idei továbbképzőjére Szovátán.** Koppándi Botond Péter és Jakabházi Béla Botond teológiai tanárok biblíamagyarázatot tartottak. Kovács Sándor rektor a Pálffi Márton szerkesztette énekeskönyv tanulságait foglalta össze, Tódor Csaba teológiai tanár, Tódor Eszter és Deé Balázs hangszeres kísérettel játszotta el a jelenlegi énekeskönyv néhány Bogáti- és Thordai-féle zsoltárát. Czire Szabolcs teológiai tanár *Hívás és hatékonyság, ember és szerep* címmel tartott előadást.

● **A Gondviselés Segélyszervezet székelykeresztúri központjának foglalkozásait látogató sérült fiatalok** a Székelyföld Kapuja Egyesület egyéves közösségépítő projektjében vettek részt. Az elmúlt nyár óta havonta találkoztak a projekt többi résztvevőjével, különböző kézműves tevékenységeket folytatva (agya- gozás, papírmerítés, nemezelés stb.). Idén **június 4–5-én fürdőzős szabadidős tevékenységeken vehettek részt** a zeteváráljai Hétvezér Panzióban. A sérült fiatalok az édesanyjukkal szép környezetben töltöttek két napot. A projektzárásra június 17-én Alsóboldogfalván került sor, ahol visszatekintettek az élménydús évre.

Egyházköri hírek

● Küküllői Egyházkör

Június 1-én Magyarsároson került sor a Küküllői Egyházkör évi rendes közgyűlésére. A találkozót Márkos Hunor Elemér közügyigazgató imája nyitotta meg. A szószéki szolgálatot Fülöp Dezső Alpár ádamosi lelkész végezte. A kántori teendőket Dezső Margit Hajnal helyi énekvezér látta el.

● Magyarországi Egyházkerület

A MUEME május 25-én az újonnan átadott Szervét Mihály Egyházi Kulturális Központban szervezte közgyűlését. Pap Gy. László debreceni lelkész tartott biblíama-

gyarázatot. Ünnepelesen átadták az egyházkerület Szervét Mihály-díját, amelyet idén Béres-Muszka Ibo-lya könyvtáros a dr. Szent-Iványi Sándor Unitárius Gyűjtemény létrehozásában végzett tevékenységével érdemelt ki.

A Pestszentlőrinci Unitárius Egyházközségben június 15-én került sor dr. Szent-Iványi Ilona kibúcsúzó ünnep- ségére. A szószéki szolgálatot az elkészülő lelkész és Kriza János püspöki helynök végezte. A gyülekezet nevében Szász Adrienn lelkész, majd Elekes Botond főgondnok, Petrovai László 18. kerületi alpolgármes- ter, a lelkészi kar nevében Bartha Mária Zsuzsanna kocsordi lelkész, a testvérfelekezetek képviselőjében dr. Korányi András evangélikus lelkész és Giba Ferenc egyházközségi gondnok mondott köszöntőt. Az ün- nepségen Csörsz Rumen István irodalomtörténész, zenetudós Bogáti- és Thordai-zsoltárokat adott elő.

● Marosi Egyházkör

A Marosvásárhelyi Bolyai téri Unitárius Egyházközség- ben május 26-án kibúcsúzó istentiszteletet tartottak Nagy László lelkész és felesége, Nagy Gizella tiszteletére. A lelkész szószéki beszédében az 1Móz 37,12–17 alap- ján szólt az ünnepi gyülekezethez. Kovács István püs- pök beszédének alapgondolatai a Mt 13,3–9 és a Jn 10,3–5 versei voltak. Köszöntőt mondott Fazakas Lajos Levente esperes, Szabó Zoltán Győző egyház- községi gondnok, Konrád Tünde a helyi nőszövetség képviselőjében, Szabó László előadó-tanácsos a Főha- tósági Hivatal részéről, Kecskés Csaba az ULOSZ nevé- ben, Pitó Gergő helyi ifjúsági egyesület, Soós Zoltán marosvásárhelyi polgármester, a helyi felekezetek ré- széről Papp Noémi evangélikus lelkész, a zsámbéki testvérgyülekezet részéről Matyó Lajos református lelkész, az évfolyamtársak nevében pedig Orbán De- zső. Az ünnepséget Molnár Tünde orgonajátéka és Kilyén Ilka színművész előadása tette teljesebbé.

Az egyházkör évi rendes közgyűlésére június 15-én Marosszentgyörgyön került sor. A szószéki szolgálatot Tamási Noémi, a Csokfalva-Erdőszentgyörgy-Bözöd- újfalvi Unitárius Társegyházközség lelkésze végezte.

● Székelykeresztúri Egyházkör

Az egyházköri közgyűlést május 25-ére Fiafalvára hív- ta össze az egyházköri vezetőség. A szószéki szolgálatot ez alkalommal Dénes Erzsébet siménfalvi lelkész, az énekvezéri teendőket pedig Gagyai Attila fiafalvi kán- tor látta el.

● Székelyudvarhelyi Egyházkör

Az egyházkör közgyűlésére május 25-én Homoródszent- péteren került sor. Az együttlét Simó Sándor lelkész, egyházköri közügyigazgató imájával vette kezdetét. A jelenlevőket Gyomolai Péter konzul köszöntötte. Az istentiszteleten imát mondott Kovács István püspök, a szószéki szolgálatot Tőkés Lóránt oklándi lelkész vé- gezte. A helyi gyermekek kis műsorral ajándékozták meg a közgyűlésre egybegyűlteket.

LÉLEKKENYÉR

Légy derűs!

Az ember fia roppant nagy tudással és hatalommal rendelkezik. Amióta a bibliai ősről párjával együtt szakított és evett a két tiltott fa egyikeről, azóta miénk a jó és a gonosz tudásának hatalma. S ez a tudás – meg természetesen a vele járó hatalom – azóta is folyton folyvást bővül. Ha annak idején Berde Mózes vékában mérte azt, mára már legalább mázsában gondolkozhatunk, s nem úgy tűnik, mint ha az ember tudásvágya csillapodna.

Igaz, amióta elhagytuk az Éden kertjét, azóta fáradsággal kell élnünk a földből, amely sokszor bizony tövist és bogáncsot terem. De akinek hite van, az kénye-kedve szerint hegyeket mozdíthatna, vagy ha elég tudással rendelkezünk, akkor akár az előttünk heverő kövek is kenyérré válnak. Tehát minden hatalom a miénk. Nem is „nekünk adatott”, hanem mi szakítottuk azt magunknak. Van tudásunk s hozzá illő hatalmunk erdőket irtani, vagy – ha úgy tetszik – akár a felebarátot irtani; a vizeket feltartóztatjuk, a hegyeket elhordjuk, rombolunk és plántálunk tetszésünk szerint.

Tudunk mi mindent, még az Istent is megváltoztatjuk. Azaz – mielőtt tévedésbe esnék, javítom is magam – az istenképet is megváltoztatjuk. Mert Isten ugyanaz marad holnap is, mint aki tegnap volt, az ember azonban olyanná alakítja a róla alkotott képet, amilyennek őt ebben a hatalmas csodájában, a teremtet világban megismeri. S amilyennek megismerjük, olyannak látjuk Istent.

Csak néha kiderül: ez az egész tudásról és hatalomról való elmélkedésünk csorba. Mint maga a tudás és a hatalom is. A drága pénzen vett szépítőszerek hatása az idő múlásával fogy. Az öregkornak is megvan a szépsége, de a fiatalok nem tér vissza sohasem. Az erő lankad, az egészség fogy... Tulajdonképpen mindent, ami bennünk és körülöttünk van, áthat a mulandóság, a tökéletesség hiánya, azaz mindent áthat a tökéletlenség. Mindez pedig komolyságra sarkall bennünket. Lehet, inkább komorságot kellene írnom, mert a mi komolyságunk jó adag szomorúsággal is társul, s ezt már csak komorságnak nevezhetem. Nézzünk az emberekre a templomokban: rendszerint csak komor arcokat látunk. Az utcán jártunkban-keltünkben is mindig sietős, gondterhelt, komoly arcokat találkozzunk. A tükörből is hasonló néz vissza.

Igen, az élet komoly, komolyan is kell megélni. Ahogy a hegyek elmozdítása sem egyszerű dolog, arra megfelelően rá kell készülni. Mert a bölcs ember komoly alapra építi házat, nem fővényre. A komoly alaphoz sok munka kell, sok energia kell, komolyság kell.

FÜLÖP
DEZSŐ ALPÁR

Csakhogy – kérdelem én – vajon az alap-e egy ház legfontosabb része? Természetesen fontos, de te, ember, nem az alapon laksz majd, hanem a lakótérben. S kívülről sem az alap lesz látható, hanem a homlokzat. Hogy baj van az alappal, arról majd árulkodnak a homlokzat repedései, de a fontos az volna, hogy te jól érezd magad ebben a hajlékban. Legyen az valóban templomod, amelyben Istenedet tisztelheted, érezd otthon magad, ahol jó lenni. Ahol nem összeráncolt szemöldökkel kell szorongva létezni folyamatosan, hanem az arcod kisimulhat, az izmok elernyednek, a nyomás megszűnik, s az ember – mint az idő – kiderül/felderül.

Erre a derűre volna nagy szükségünk, kedves olvasó. Hogy a komolyan megtervezett életünk legyen szép is, élhető is, és mi magunk érezzük otthon benne magunkat. Ez a derű lenne számunkra az a tudás és hatalom, ami képes volna az életet megváltoztatni. Amikor a világ kiderült az özönvíz elvonulása után, Isten is mindjárt meggondolta magát: nem irtom ki többé az élt – ígérte Noénak. Ha derű hatványozná meg a hitünket, akkor nem akarnánk a hegyeket elmozdítani, mert rájönnénk arra, hogy jó helyen vannak ott, ahol vannak: Isten ugyanis oda teremtetten őket. Ráébrednénk, hogy nem szükséges a világot görcsösen megváltoztatni (ezért látjuk úgy, hogy tövist és bogáncsot terem), hanem jó és szép az úgy, ahogy van (mindjárt jobban hasonlítana az egykori Édenre).

A jézusi imádságot számtalanszor elmondjuk. Vigyázzunk, nehogy a fohászuk rutinná, automatizmussá váljon, mert akkor nem leszünk többek a kép-mutató farizeusoknál. Legyen ott imádságainkban az értelem és az érzelm, hogy ténylegesen átérezzük: „legyen meg a te akaratod”. Ez a világ szőlőskert, s annak egyetlen gazdája Isten. Mi lehetünk erősek, okosak, gonoszak, ezen nem változtathatunk – bölcsőbb tehát az állapotunkat elfogadni. Sőt inkább örvendezzünk, hogy ebben a szőlőskertben nem zsellérek vagy aprópénzzel kifizetett béresek vagyunk, hanem fiaivá emel bennünket a Gazda, s megajándékoz az örökös reménységével, hogy sajátunknak érezzük a kertet.

A derű jelenti ezt a tudást, ezen állapot örömteli elfogadását. De jelenti továbbá a mindennapok mennyi áldásának felismerését is: az új nap lehetőségét, az alkonyatot, az esőt és a napsütést – és az ezekért való hálát. És jelenti a mennyi Atya iránti „csipetnyi” alázatot s a felebarát elfogadását. Ha ezek összegyűlnek mibennünk, remélhetjük, hogy az életet nem kinnak, hanem ajándéknak érezhetjük. Légy hát derűs!

HITFORRÁS

Vicc az egész!?

Feltételes reflex. Pavlov kutyája után igazán senkinek nem kell elmagyarázni, hogy miről is van szó, így, ha megengedik, nem is részletezem. Mindenesetre valahányszor bekapcsolok egy podcastet, feltételes reflexeim akcióba lendülnek. Évek óta podcasteket hallgatok, miközben takarítok vagy főzök. Jól bevált módszer ez számomra, és őszintén szólva még élvezetessé is teszi ezeket a monoton munkákat. Így esett hát meg, hogy egyik nap semmi dolgom nem akadt, a lakás ki volt takarítva, és valami csoda folytán aznapra étel is lapult a hűtőben, gondoltam, hát meghallgatok nyugodtan egy podcastet a változatosság kedvéért ülve és teljes figyelmemet a beszélgetőkre szentelve. Bírtam három teljes percig, utána már mozgolódtam, és szinte reményvesztetten tekintettem körbe valami elfoglaltságot keresve – ennek tudható be, hogy aznap teljesen átrendeztem a könyvespolcot. Feltételes reflexem nem engedte, hogy tétlenül üljek. Abban az említett podcast műsorban mondták be egy új rádióállomás születését, ami felkeltette az érdeklődésem. Egy rádió, amelyet Röhej névre kereszteltek, s amelynek műsorán nem szerepelnek sem hírek, sem közlekedési információk, sem zene, de még időjárás-jelentés sem, ez a rádió a viccekre helyezi a hangsúlyt. Kíváncsi voltam, meg hát, bevallom töredelmesen, egy jóízű nevetést is igényelt már a szervezetem. Bizakodón kerestem rá az internet böngészőjében, és azt hiszem, bizakodó is voltam vagy 4-5 vicc erejéig, de aztán apadni kezdett a lelkesedésem. A várt „katarzis” elmaradt.

Úgy tűnik, a feltételes reflex ebben a formában nem működik. Mert hát mi is az elvárás? Meghall az ember lánya egy viccet, amit röhejesnek tart, így nevet. Az értetlen homlokráncolás két halom könyv közt nincs az egyenletben. Egy arcnélküli hang recitálja a vicceket sorjában, és még csak késztetést sem érzek, hogy mélyítsek vajmit is a nevetőráncaimon. Humortalan lettem? Sótlan? Karót nyelt? Merev, mint egy vállfa? Remélhetőleg nem.

Égész egyszerűen számomra a vicc egy másik emberről szól. Arról, akit látok, amikor mesél, akinek látom a szemében a szikrát, pont mielőtt bedobná a poént, arról, akivel nevethetek. A humor interperszonális. A nevetés feltételes reflexe csak így teljesülhet.

Életünk számtalan területét uralják a gépek, egyre többet hallani a mesterséges intelligencia térhódításáról. A technológia minden egyes percben fejlődik. Gépek írnak verseket, alkotnak és szövegeznek meg dalokat, okosórák segítségével mérik a vérnyomást,

FARKAS ORSOLYA

az oxigénszállítási kapacitást, sőt, ha olyan a mobiltelefonunk, akkor megkérhetjük a beépített mobilasszisztent, hogy dobja fel a napunk egy viccel. Igaz, angol nyelven mondja. Egyelőre. A papíralapú kultúrán felnőtt generációk számára mindez nem sokat mond.

Ha igazán figyelmesen körülnézünk életünk háza táján, észrevehetjük, társas kapcsolataink kimerülnek az időnkénti virtuális üzenetekben, a havonkénti telefonokban, esetleg napközben kollégák közötti sorstársi szemforgatásokban. Talán ebből a szögből nézve a Röhej rádió meglete indokoltnak tűnik, mégis az űrt nemhogy csökkentené, hanem inkább mélyíti. Vicc az egész!? Csak mert az utóbbi időben gyakran ez az érzésem, hogy benne vagyok egy viccben, és keresem a poént. S bár megfogadtam, hogy kerülni fogom a nosztalgikus felsóhajtásokat, most mégis elkerülhetetlenül kikívánczik belőlem egy emlékidézés. A legnagyobb poénok és pukkadozó, teli tudós hahoták akkor születtek, amikor barátokkal összeültünk, éjjeleket beszélgettünk mindenről és semmiről. A szó gazdasági értelmében szinte semmink nem volt, de nem hiszem, hogy valaha voltam gazdagabb. Az emberi kapcsolatok minősége volt más vagy az igényünk, hogy szükségünk volt egymásra? Máig nem tudom. Azt azonban igen, hogy ahhoz, hogy fejlődjünk, formálódjunk, tanuljunk, mindig szükségünk lesz emberekre. Hozzánk közeliekre. Ha ők mondják a viccet, miközben pakolom a könyvespolcot, szinte garantált, hogy jól érzem magam. Az élet feltételes reflexei ők, akikre kevés időt fordítunk. Akik kívülről tudják azt a fél tucat viccet, amit ismerek, mégse bánják, hogy isméltlem magam.

Talán következőkor velük lenne érdemes egy új esélyt adni a rádióknak. Legfeljebb majd azon nevetünk, hogy mennyire semmi okunk nevetni. De hát ha már egyszer jólesik.

LÉLEKTÉRKÉP

Békés, derűs lelkülettel

SIPOS
MÓNika REBEKA

Szeretjük mindannyian a szép nyári napokat! Örülünk, ha az időjárás-előrejelzés szerint derűs napra számíthatunk. Azt jelenti, hogy felhőtlen, tiszta, napsütéses, sugárzó időjárás lesz. Ezen túlmenően szeretjük, ha reggelente derűsen ébredhetünk, és napi útravalóul egymásnak is ezt kívánhatjuk.

A gyerekeim, amikor az iskolából hazaérkeznek, azonnal megérzik, ha valami nincs rendben, és meg is kérdezik gyorsan, ha nincs jó kedvem, hogy valami baj történt-e. Derűsen, boldogan várni őket – az ő napjuk is ilyenre válik. Ha idős emberek bölcs, humoros történeteit hallgathatom, mindig könnyű lélekkel távozom. Ha kisgyermek derűs mosolyát látom, lekém melegséggel telik meg. És folytathatnám azzal, hogy mennyire meghatározza a napomat, de mindannyiunkét, ha olyan emberekkel találkozhatunk, lehetünk együtt nap mint nap, akik pozitívan látják a holnapot, akik képesek meglátni a jót az életben még nehéz időkben is.

Úgy gondolom, ahhoz, hogy nyugodt, békés lelkületű emberek lehessünk, boldogabb jövőképünk legyen, jobban érezzük magunkat, ahhoz figyelniünk kell arra, hogy kik vesznek körül, és hogyan szólnak hozzánk. De tényleg csak ezen múlik? Ez kicsit úgy hangzik, mintha programozni tudnánk mindezt, és azonnal le tudnánk vonni a következtetést, hogy adott helyzetben maradjunk vagy meneküljünk arról a helyről. Szóba álljunk, vagy faképnél hagyjuk azokat, akik nem elég mosolygósok, derűsek. Nagyon sokszor nem mi választjuk ki, hogy életünk nagy részét kikkel töltjük. Családunkat, szüleinket, rokonainkat nem mi választjuk. Sem munkatársainkat, sok esetben azokat sem, akikkel naponta dolgozunk. Mégis boldog, kiegyensúlyozott, megelégedéssel teli, derűt sugárzó életmódra vágyunk. Mit tehetünk még ezért?

Életünk során számtalanszor megtapasztalhatjuk, hogy ha adunk, akkor kapunk is. Amennyit beleteszünk egy kapcsolatba, legyen az baráti, munkatársi, rokon, embertársi, ugyanannyit vissza is kapunk. Számtalanszor megkérdezik, hogy mint kórházlelkész honnan nyerek újabb erőt szolgálatom folytatásához. Amennyi biztatást, reményt, erőt, hitet igyekszem ébreszteni a betegágnál, annyi mosolyt, hálát, szép tekintetet, meleg kézfogást kapok én is útravalóul.

Csak arra van szükség, hogy jó lélekkel közelítsünk egymáshoz. Arra van szükségünk, hogy merjünk, legyen bátorságunk elindulni egymás felé. Ha pedig egyedül maradunk lelkiismeretünk fájó rezdüléseivel, sértettségünkkel, akkor engedjük, hogy átöleljenek,

vállunkra tegye valaki kezét, és biztasson, vagy egyszerűen könnyítse meg, tegye szabaddá a sokszor béklyóba kötözött, büntudattal hurcolt, megváltásra vágyó lelkünket.

Ezt a közeledést szeretném megmutatni a Mester példaadása nyomán, amikor megjelenik tanítványainak. Azt a szelídítő odafordulást az emberhez, a küzdő, tépelődő, félelemben és bizonytalanságban lévő lélek-

„Ahogyan a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember.” (Péld 27,19)

hez, amely átsegíti, kivezeti a mélységből az élet magasságába. A sötétségből, a tapogatózásból az elindulás és egymásra találás fényébe. A nyugtalanságból a céltudatos cselekvő, Isten- és emberközeli szeretetbe.

Az egyik legszebb lelkigondozói beszélgetést János evangéliumában olvashatjuk, amikor Jézus immár harmadjára is megjelenik a tanítványoknak, és ebéd után különösen Péterre figyel, őt kérdezi. Egyszerűnek tűnő kérdésével a Mester a legmélyebbre vezetett a tanítvány lelkében, amikor arról érdeklődött, hogy szereti-e, és ha igen, jobban-e, mint a többiek.

Péter válasza meggyőző akar lenni: „Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged!” Talán nem is néz a Mester szemébe, amikor válaszol, csak lesütött tekintettel, gépiesen meggyőző akar lenni. Aztán újra és újra elhangzik a kérdés, mindig egy megbízatás, egy feladat kíséretében. Minden szava után fennebb és fennebb emelte a Mester Pétert szégyenérzetéből, amiért korábban fogadkozott, hogy mindent megtesz Jézusért, ha kell, meg is hal vele, aztán mégis gyáván megtagadta, háromszor is. Jézus tudja, hogy Péter, aki mindig mindenben első akart lenni, ebben a belső, vívódó harcában, bizonytalanságában, szégyenérzetében nem boldog. Jézus látja, hogy Péter zavarodott tekintetét gyávasága miatt nem tudja felemelni. De azt is tudja, hogy ebben a lelkiállapotban Péter nem tudja küldetését teljesíteni. Amíg nem érzi meg az újrakezdés lehetőségét, amíg nem áll helyre a bizalom Mester és tanítvány között, addig csak hallja, de nem érti, és nem tudja az első lépéseket megtenni a szolgálatra, hogy legeltesse és őrizze mint jó pásztor, jó tanítvány Isten bárányait.

Péter harmadszor is válaszol a feltett kérdésre, s rövid idő alatt minden bizonnyal a leggyötrőbb mély-

ségeket járta meg, hogy aztán megadva magát, egy új életre elköteleződve, békés lelkülettel, talán már a Mester szemébe nézve, mondani tudja: „Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy én szeretlek téged.”

Szeretni és szeretve lenni: ez minden ember legnagyobb vágya. Ezt tagadjuk meg sokszor magunktól és egymástól. Pedig ez a kulcs, ez lehet a boldog életcél. Az a szabad felszusszanás, amikor nem nyomja semmilyen harag, rosszindulat, gyűlölet, kishitűség, cserbenhagyás, megtagadás, elárulás a lelkünket. A Példabeszédek könyvében olvashatjuk: „Ahogyan a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember.” (Péld 27,19) Milyen ember tükröződik a szívünkben? Tud-e a mi erős és meggyőző válaszunk az lenni, hogy szeretetben minden nap el tudunk indulni és szolgálni egymást, egymás terhére hordozni? Ha a válaszunk igen, akkor Isten segítségével jó kedvvel, hittel, derűvel találjuk meg életünk legnagyobb nehézségeiben is a megoldásokat.

Kell-e ennél nagyobb nyugalom, felszabadítóbb öröm, mint olyan békességre és nyugalomra eljutni, hogy a félelem helyett bizonyosság, a reménytelenség helyett reménység, az aggodalom helyett erős hit költözzön a szívünkbe? Földi boldogságunknak, derűt sugárzó életünknek ez lehet az egyetlen boldog alapja.

Jézus a tanítványoknak szóló búcsúbeszédében így szól hozzájuk: „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek: nem úgy adom nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen.” (Jn 14,27)

Nemcsak egyéni életünkben, hanem közösségi életünkben is keresnünk kell a lelki békét, azt a közösségi erőt, biztatást, amely közelebb visz egymáshoz és a Teremtőnkhez. Egymás békességét keresni, azt a jézusi békességet, amely ott lapul mindannyiunk lelkének mélyén, csak simogatással felszínre kell hozni. Egyszerűen odamenni egymáshoz, ahogyan azt Jézus is tette Péterrel vagy a tanítványokkal. Ahogy áldást hozó örökségül megkapták ők, úgy megkaptuk mi is! Jézus tudta, hogy a világ békessége nem mindig elég, nem tart meg a nehéz tragédiák, a súlyos veszteségek idején. Ezért van szükségünk egy másfajta békességre, az ő békességére. Ez a békesség pedig az a békeség, amely nyugalmat ad a szívnek. Békés együttlétet Istennel, békés együttlétet egymással.

Kérjük hát mi is ezt a jézusi békességet mint megtartó erőforrást. Így lehetünk derűt, méltóságot, nyugalmat árasztó embertársai egymásnak. Bizakodó lelkülettel tegyük egymás napjait szebbé, élhetőbbé, hogy Isten is gyönyörködhessen derűs gyermekeiben!

Szavazás

Valamikor talán 1948–49 ben – miután 1947-ben elűzték Mihály királyt – megkezdtek a hatóság emberei a választási kampányt. Nem néztem utána pontosan, hogy ez mikor volt, hiszen ezt a történések napra tudják. Elég, ha annyira emlékszem, hogy hatalmas napot festettek a falunk kerítéseire, s a nap mellé odameszelték a szöveget is, hogy „Szavazz a Napra”. A nap azért kellett, mert az volt – azt hiszem – a Groza-kormány s később a szocialista-bolsevik-kommunista vezető hatalom stigmája.

Az én falumban mindenki tudott olvasni. Ekkoriban úgynevezett demokrata nők járták a házakat, és tetveket kerestek az emberek fejében. Az én falumban nem találtak tetveket, s ahogy emlékszem, a medeséri gyepmester kivételével analfabéta sem találtatott a vidéken.

A napra szükség volt azért, hogy nehogy a választások ne járjanak kellő előkészítettséggel, azaz eredménnyel. A naptól a tulipánig nagyon sok víz lefolyt a „száraz tónak nedves partján”, s nagyon sok „döglött béka kuruttyolt”, s az én népem, amelyben tetű nem találtatott, s nem is volt analfabéta, azóta is várja sorsa jobbra fordulását.

A templom deszkakerítését a „nép hű fia” telemszelték ilyenszerű jelmondatokkal, hogy „Le a kulákok székértolóival!” vagy „A szérűn való csépléstől

csak a kulákok félnek!”, „Arassunk szemvesztés nélkül!”, „Ötéves tervünket, boldogabb életünket váltjuk valóra a viaszérésben történő aratással!” stb. Ezeket a szövegeket azért tudom, mert nagyapám a palatáblán megtanított a betűkre, és gyermekként érdekes volt olvasni a jelmondatokat.

A valóság az, hogy amit csévelt a gép, mind elveték, s gyermekkoromból arra is emlékszem, hogy csak puliszkára telt, és az is szűkösen. Ha alkalmilag a vásárból hoztak egy veknit, az maga volt az ünnep. Ekkor mondta Józsa Miki unokatestvérem édesanyjának, hogy „tudja-e, Juli nénőm, nincs kenyerünk, s kaláccsal kénlődünk”.

Abban az időben járt a fekete autó, s megsétáltatta azokat, akik nem léptek egyszerre.

Egy nyári zápor után minőségi sár lett Székelyszentmiklós utcáján, s én és Feri barátom a templom kerítésére meszelt jelmondatokat szépen bekentük sárral. Úgy 6-7 évesek lehettünk, s nem is sejtettük, hogy „vége lesz a világnak”. Rácz Károlynak, az új rendszerrel azonosuló tanító elvtársnak a közbenjárása mentette meg szüleinket a fekete autótól.

Ma akármerre nézek, mindenhol kampánystigmák láthatók.

Lehet, hogy egy jó nyári zápor csinálna valami minőségi sarat, mielőtt megérkeznének a tetűvizsgálók a „nap” alatt.

FARKAS DÉNES

Tudósítás az Egyházi Képviselő Tanács 2024. június 7-i üléséről

• Az Egyházi Képviselő Tanács (a továbbiakban EKT) folyó év június 7-én tartotta második negyedévi ülését. Az ülésre egyházunk székhelyi épületének tanácstermében került sor személyes részvétellel, amelyen 25 képviselő és 9 tanácskozási jogú meghívott vett részt.

A tanácskozás Kovács István püspök nyitó gondolataival és Solymosi Alpár esperes áhítatával kezdődött.

Az ülés elején a képviselők elfogadták a Főtanács 2024. október 4–5-i ülése tárgysorozat-tervezetének módosítását.

A Püspöki Hivatal jelentése kapcsán Kovács István megköszönte a sok felemelő alkalmat, amelyeknek egyházzszierte részese lehetett. Külön fénypontot jelentett a lókodi ünnepség a templom felújítását követően, ahol rengetegen részt vettek a faluból elszármazottak közül. Köszöntötte az EKT ülésén jelen levő legfiatalabb nyugdíjas lelkészt Nagy László személyében.

A Püspöki Szék legutóbbi tanácskozásairól szóló beszámolóban Kovács István elismerően szölt az esperesek tevékenységéről, illetve külön kiemelte, hogy Dicsőszentmártonban személyes jellegű találkozássra került sor a püspök és az esperesek részvételével.

Kovács István indítványára az EKT megbízta a Főhatósági Vizsgálószéket azzal, hogy a Püspöki Vizitáció idei kiszállásai által érintett egyházközségekben végezzen teljes körű vizsgálatokat. Ezt követően a képviselők egyhangúlag elfogadták a 2025. év központi témáját (misszió).

Az esperesek és a püspöki helynök negyedévente jelentést tesznek az EKT-nak hivatali munkájukról, illetve az egyházköri/egyházkerületi tevékenységekről. Az EKT tudomásul vette a jelentésekben foglaltakat.

A különböző ügyosztályok jelentéseinek elfogadását követően a képviselők jóváhagyták az Aranyosrákosi Unitárius Egyházközség kérését terület eladása tárgyában, valamint a kolozsvári Máramaros (Zsigmond király) utca 167/b. szám alatti, egyházi tulajdonban levő terület elidegenítését.

Alapos szakmai vitát követően az EKT elfogadta az egyházközségi és az egyházköri pénzügyvitelre vonatkozó részletes határozatot.

A Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör néhány érintett lelkészének beadványa megtárgyalását követően az EKT elrendelte, hogy a fizetési bizottság az EKT soron következő ülésére készítsen elő javaslatot a beadványban megfogalmazott kérésekkel kapcsolatban.

Az ülés végén Kovács István beszámolt a dévai várban tett látogatásról, majd ismertette a Dávid Ferenc-emlékcellában elkövetett rongálás körülményeit, és beszámolt az eddig megtett lépésekről. Zárszóként elmondta, hogy a nehézségekkel, kihívásokkal szembe kell nézni, de alapvetően gyönyörű és magasztos mindaz, amit az egyháztagek imádsággal és munkával végeznek. Megköszönte az egyháztagek, világi és lelkési vezetők, valamint a főhatósági szintű hivatalok munkatársainak segítő munkáját.

ANDRÁSI BENEDEK főjegyző

SZABÓ LÁSZLÓ fejlesztési előadó-tanácsos

Énekvezér-továbbképző

Idén május 23–25. között zajlott az unitárius énekvezér-továbbképző Székelykeresztúron. A továbbképző, amelyre minden évben sor kerül, több éven keresztül Marosvásárhelyen volt megtartva, az utóbbi évek során azonban változott a helyszín, ugyanis Recsenyében és Sepsiszentgyörgyön is találkoztunk. A tavalyi továbbképző során döntöttek úgy az énekvezérek, hogy az elkövetkezendő években legyen Székelykeresztúron ez az alkalom.

Az előző évhez képest idén sajnos sokkal kevesebben vettek részt a továbbképzőn, ugyanis 16-an tudtak jelen lenni, azonban az elmondások szerint a lelkes kis csapat minden tagja nagyon jól érezte magát, ugyanakkor egyetértettek abban is, hogy az előadók révén továbbfejleszthették a szakmai ismereteiket.

Csütörtökön a megnyitó után Kövecsi Csaba tartott előadást, amelynek címe: *Egyházi fúvóskarok*. A fúvóskarok bemutatását megelőzően a székelykeresztúri Polgári Fúvósenekar 1895 négy tagja kamarazenei formációban, két trombitával, egy tenorkürttel és egy tubával szólaltatta meg rézfúvós kvartett hangszerelésben az *Unitárius Énekeskönyv* három énekét, amely arra emlékeztetett, hogy egyházi énekeink nem csak az orgonán megszólaltatva nyújthatnak katartikus élményt a hallgatóságnak. Az előadást és a vacsorát követően egy élő zenés karaokeesten vettek részt az énekvezérek, amelyet az esemény egyik főszervezője, László Attila énekvezér biztosított. Az élő zenés esten sorra követték egymást a régi, nagy slágerek, amelyeket a kollégák felváltva adtak elő, mindenkinek megadatott a lehetőség a szórákozásra, a közös éneklésre.

Pénteken a reggeli áhítatot és a reggelit követően Márton Szabolcs egyetemi tanár, kántor tartott előadásokat: *Egyházzene a középkori és a modern ember hitének spektrumában és Cheironómiai és interpretációs kérdések a gregorián énekekben* címmel. Az előadások során az énekvezérek megismerkedhettek egyházi zenénknek az előző korszakával, a kottairás megjelenésének történetével. Az előadások közötti szünetben egyházunk püspöke, Kovács István volt a vendégünk, aki az egyházzene fontosságáról mondta el a résztvevőknek az ünnepi gondolatait.

Ebéd után az énekvezérek meglátogatták a székykeresztúri Molnár István Múzeumot Sándor Zsig-

mond Ibolya múzeumigazgató vezetésével. A bemutató során megismerkedhettünk a múzeumlalapító, Molnár István életével és munkásságával, Székelykeresztúr és környéke sajátosságaival. A múzeum meglátogatása után szakmai fórumot tartottunk *A kántori hivatás jelene és jövője* címszó alatt. A beszélgetés során a jelenlevők kifejtették a véleményüket a kántori hivatásról, annak fontosságáról és arról, hogy milyen téren lehetne fejleszteni az egyházzenei életünket, hogyan nyerhetne vissza az egykori fényét a hivatás, amelyet az egykori kántortanítók munkássága alapozott meg.

Szombaton a reggeli áhítatot és a reggelit követően ismét Kövecsi Csaba volt a vendégünk, aki a továbbképző záróakkordjaként *Hagyományos harangokról* tartott előadást a jelenlevőknek. Az előadás során jobban megismerkedhettünk egy olyan hangszerünkkel, amely a hangszerek királynője, az orgona mellett sajnos sokszor háttérbe szorul, pedig igenis fontos szerepük van a mindennapjainkban. A harangokkal való ismerkedés során hálát adhattunk a hangszerben rejlő eszmei értékekért, a harangöntőkért, akik továbbviszik ezt a szép mesterséget. Az előadás végeztével a jelenlevők kiértékelték a tevékenységeket, és bízunk benne, hogy mindenki pozitív tapasztalatokkal, élményekkel tért haza.

LÁSZLÓ ATTILA

Kézfogás és kézenfogás

„Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak. Ami most történik régen megvan és ami következik immár megvolt és Isten visszahozza, ami elmúlt.” (Préd 3,1.15, Károli-fordítás)

Ennek a könyvnek az írója megfogalmazásában egy olyan életmozzanatot tár elénk, amely mindennapjainkat határozza meg. Így éreztem én is, amikor kedves feleségemmel június 3-án délelőtt megérkeztünk Nyárádszentlászlóra, a nyugalomba vonult lelkészek és lelkészözvegyek találkozójára. Mivel ezen írásomat felkérésre közlöm, ezennel is szíves elnézést kérek kedves barátomtól, Nagy Lászlótól, hogy ez nem beszámoló vagy tudósítás lesz, hanem benyomásaim próbálnám a magam szemüvegén keresztül kifejezésre juttatni ez esemény kapcsán.

A találkozók lelki töltetét mindig az határozza meg, hogy kik akarnak találkozni. Mi az a többleteszencia, ami más, mint a telefon, az e-mail vagy a modern kor más csodái? Kinek mit jelent a kézfogás, a lélek szemtükre, a szívritmus ráhangolódása a mellettett létvére? Szerintem a válasz csak az lehet, hogy sorsunkat úgy szötte egybe a Gondviselés, miszerint

egy kottából énekeltünk. Valószínűleg együtt voltak bennünk, kinél-kinél eltemetve, de mégis felszínre vágyva azok az emlékrétegződések, amelyeket Isten vissza akar adni, hogy érezzük, nem éltünk hiába. A felszólalások alatt ott váraкоztak csendben a szolgálat alatti forró vívódások, a reszkető éjszakák, a lázas hajnalok és a sok kérdőjelre válaszként érkező bűvös kéz biztatása. Hallgatva barátaimat arra a következtetésre jutottam, hogy akár hitvestársainkon, akár hűséges, kitartó munkatársainkon keresztül mindig az a kéz simogatott meg. Isten keze.

Már a kezdő áhítat is ezt sugallta, hiszen nemcsak a szolgálatot végző főjegyző imája, de a templom *mysterium tremendum* hangulata is kiválasztottaknak kent fel bennünket, akik a múltból jöve még reménykedhetnek a jövőben.

Nagyon szép volt az a környezet, ahol a találkozó szervezői (kiemelten egyházunk főhatósága) mindent megtettek azért, hogy jól és megbecsülve érezzük magunkat. Köszönöm. Köszönjük. Ha már Isten szeretete visszahozta a múltat, élmény volt hallgatni azokat a beszámolókat, amelyek szinte mindig egybecsengtek. Akár kicsi, akár nagy gyülekezetek szolgálói és kiszolgálói voltak, lelkészkollegáimnak és feleségeiknek ugyanaz a sors jutott. Mindenkinek voltak keserű könnyei,

csodás diadalai, volt részük napfényes reggeli köszöntésben és esti síró hálaadásban. Mindennek a szépsége viszont az, hogy mindannyian újra vállalnák mindezt. A szolgálat terhét könnyűvé tette az eke szarvára önként elkötelezett kéz és lelkület, valamint az előretökélés szükségzerűsége. Nos, az iga gyönyörűségét pedig a jézusi életvitel szépsége adja. Ami pedig ezekhez a többlet, hogy mindenki a kapott talentumok szerint gazdálkodott, de senki sem ásta el. Jól vagyon.

Lassan elfogytak a beszámolók, és az én lelkem gazdagabbá vált. Kötetlen beszélgetések adták aztán annak sava-borsát, ami bennünket feleségem szerint is egybeköt. Előkerültek a régi történetek nosztalgiaszínezetbe öltöztetve, baráti élcélődések és sok-sok szeretetteljes, egymást bátorító szó. Jó volt. Illetve jobb lett volna, ha az énekmester, az én kedves barát-

tom, aki még csak három napja volt akkor nyugdíjas, nem kellett volna hazamenjen. Így aztán kedvenc betyárnótámat: „Esik eső sűrű cseppje, sötét az ég alja, / szomorúan verdesi a rogyant csárda falát...” „technikai okok” miatt csak magamban dúdolgattam el. Aztán az ég csatornái ismét megnyíltak, de a találkozás örömeinek melegét ez sem tudta lehűteni. Szép volt.

Igaz, nem kellett véget vetni a zenének, de a vénlegények hazamentek, hazakisérve szeretteiket egy szép élménnyel és azzal a bizakodással, ha az Úr élte, akkor ismét szerzünk magunknak mások segítségével egy ilyen szép napot. Én csak azt kívánom, hogy az utánunk jövő nemzedéknek is legyenek ilyen szép emlékei, és ilyen megbecsülésben részük.

Mindenki iránti tisztelettel és szeretettel,

SZÉKELY MIKLÓS

Szentivánlaborfalvi kortárstalálkozó

Fazakas Sándorral gondoltunk egy nagyot, és az idei kortárstalálkozót az 1953-ban és 1954-ben születetteknek együtt szerveztük meg Szentivánlaborfalván június 16-án.

Sorsunk több felé sodort. Van, aki jószántából, felnőttfejjel hagyta el szülőfaluját, van, akit a családja elköltözése késztetett a falu elhagyására. Vannak, akik maradtak, akik még ma is dolgoznak, gazdálkodnak, netán üzletet vezetnek: Berde Lenke, Benkő Sándor, Nikula József és Pakucs Hajnal, ők 1954-ek.

A 71 évesek közül kiemelkedő tevékenységet folytat Fazakas Sándor csontfaragó, Török Irénke kürtőskalács- és kenyérsütő, valamint Nikula András, aki kétlaki kőfaragó.

Megértitek, ha mi, „elköltözöttek” visszavágyunk szülőföldünk ölelésére, találkozókra.

Mi, laborfalviak a Daragics-féle ház első szobájában kezdtük az óvodát, amely ma Pakucs Béla családi háza. Édesanyám volt az óvó néni, de sajnos be sem fejezhette a kiscsoportos tanításunkat, „eltanácsolták” a tanügyből papnésága miatt. Azóta is keserű pohár. A kommunista rendszer nem tűrte a papokat, papnékat... 1969-ben vették vissza több papnétársával együtt.

Zsigmond Mária édesanyja, Ica néni vette át a tanításunkat, aki Kelemen Róza mellett lett dada az alsó óvodában.

A szentiványiak az Apor-kúriában kezdték az óvodát, majd a katolikus egyház épületében folytatták.

Az első osztályt az Apor-kúriában kezdtük Balázs Vilma tanító nénival, majd férjével, Balázs Antallal folytattuk. Minden jóra, szépre tanítottak Gáspor Gizella és Kelemen Erzsébet tanítónők. A IV. osztályt

már az újonnan épített szárnyban, a mai Berde Mózsa Általános Iskolában folytathattuk, Molnár Irma osztályfőnökkel. V–VII. osztályban osztályfőnökünk Györbíró István (1911–2011) biológia szakos tanár volt. Igazi tanárember volt, példaképünk. Biciklitúrákra vitt, kirándulni... Kelemen Árpád tanító bácsival a számtant, zenét tanultuk.

Molnár Ferencsel, az akkori iskolaigazgatóval a történelmet, fizikát tanultuk, és a tornaórákon túl kézilabdázhattunk, pingpongozhattunk.

Boga András tanárral románt tanultunk, Széplaki Károly a magyar irodalmat szerettette meg, felesége, Lenke tanárnő kémiát tanított. Molnár Irmával a földrajzot tanulhattuk. A nemrég elhunyt Gizike tanító néni az orosz nyelv mellett táncra tanított.

Bedőházi Erzsébettel, aki VIII. osztályban volt a szeretett osztályfőnökünk, színdarabokat tanultunk be, pl. a *Lúdas Matyit*. Sajnos őt is elvesztettük, az uzioni temetőben nyugszik.

Az 1953-ok is szeretettel emlékeztek tanítóikra, kiemelten Gáspor és Dombora tanítónőkre, utóbbi VIII. osztályig osztályfőnökük volt, az egykori osztályképen 17 gyermek vette körül.

Zsigmond Máriának és Bács Irmának köszönhetően jó pár éve nyaranta találkozunk, amikor hazalátogatnak. Az 1953-ok közül Nikula András is hazajön, és most is hazajött Magyarországról.

Az unitárius templomban Buzogány-Csoma Csilla lelkész „útravaló” beszédét meghatódva hallgattuk. Igazán hozzánk szólt, „itt maradtatokhoz” és eltávoztatokhoz. Tamási Áron gondolata a találkozó után is velünk marad: „Az ember a szíve mélyén örökké oda való, ahol született.” A lelkész beszédének alapját a Zsolt 100,1b képezte: „Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön!” Majd így szólt: „A mai nap legszebb ajándéka az együtt imádkozás lehetősége. Imádkozni

magatokért, családokért, egymásért. Eljöttetek a tiszta forráshoz, mert számba vettétek mindazt, amitek van, ami ajándék, aminek örültök, és meg akarjátok köszönni az ajándékozónak, gondviselő Istenünknek.

Kedves ünneplő testvérek!

Itt, a csendben, a biztonságot nyújtó falak között biztos újraéltétek az elmúlt éveknek az útját, a mérföldköveit, a pillanatait, mindenki a maga módján: a megélt a barátságokat, a szerelmeket, az álmodozásokat, a sikereket, a kudarcokat, a tanulást, a konfirmációt, a házasságkötést, a gyermekáldást, az unokák születését, betegséget, gyászt, veszteséget, melynek bizonyítékai a ráncok, amelyek azt jelentik, hogy nevettek és aggódtatok, és az ősz haj, amely azt jelenti, hogy törődtek és éltetek, és ez az út, ezek a pillanatok összekötnék titeket.

Müller Péter szavaival úgy tekintetek vissza az elmúlt évekre, hogy az életünk: gyöngysor, amelyen minden nap és minden óra egy-egy gyöngy volt. [...] Ilyenek legyenek az elkövetkező évek, évtizedek a ti életetekben, hogy imádkozó lélekkel, békességgel, szeretettel, emberséggel, jósággal szolgáljatok azok között, ahová a jó Isten elhívott, legyen az család, a

közösség, az egyházközség, gyűjtsetek igazgyöngyöket a már meglévők mellé, és minden cselekedetetek Isten dicsőségét szolgálja. Ámen.”

Ezt követően Buzogány-Csoma István helybeli tiszteletes zenével ajándékozott meg.

Tanáraink, tanítóink közül egyedül Balázs Antal él, aki örömünkre beszéddel köszöntötte az istentiszteleten részt vevőket.

Meghatódva állunk találkozásainkkor az úrasztala körül, immár néhai papjaink nélkül. A közös fényképezés után megkoszorúztuk Zsigmond Béla emlékhelyét, majd átmentünk a Berde Mózsa-iskolába kis nosztalgizásra. Itt Csűrös, született Kászoni Sarolta köszöntőjét hallgattuk meg, azután Fazakas Sándor műhelyét, múzeumát látogattuk meg. Aztán a sok-sok emlék, csintalanságaink felelevenítése következett, a meséléseknek nem akart vége szakadni, csak az idő sürgetett.

Kis óvodás voltam, amikor Török Irénkének, akinek édesanyja sok éven át harangozó volt, odasúgtam: szökjünk haza, mert otthon disznóvágás van, és mi ott kell legyünk. Lett is baj, amikor Ica óvá néni észrevette, hogy mi ketten sehol sem vagyunk. Az első úton járó szalasztotta a paplakra, ahol már irányítottak is visszafelé, pálcával mutatva az utat.

A katolikus temetőben leróttuk kegyeletünket osztálytársaink, Kelemen Róza óvá nénink, Kelemen Erzsébet, Kelemen Árpád, Molnár Irma tanítóink emléke előtt és Nagy Zoltán unitárius lelkész kopfájára előtt. A huszonegy 1954-ben született közül hatan, a tizenkilenc 1953-as közül heten távoztak el az élők sorából. Tizennyolcan voltunk ebédelni. Erőt gyűjtöttünk e bensőséges találkozó alkalmával a hátralevő útra. Isten áldjon! Békesség Istentől! Dicsértessék a Jézus Krisztus! Találkozzunk szeretetben, egészségben jövőre is!

FERENCZI MÁRIA-MAGDOLNA

Egy nap Verespatakon

Szép volt, megható, felemelő. Tartalmas, derűs napot töltöttünk el mi, a kolozsmonostori kis közösségünk és az alsójárai testvérgyülekezetünk résztvevői a május 26-i kiruccanásunk alkalmával.

Kolozsvárról indultunk, és szándékunk az volt, hogy Alsójárában felvesszük a buszra az alsójárai híveket, és a vasárnapi istentiszteletet nem máshol, mint a verespataki unitárius templomban tartjuk meg közösen.

Amit ott tapasztaltunk, az szívhez szóló, elgondolkodtató és tanulságos volt. Szívhez szóló, mert átéltük elődeink, azaz az 1796-ban épült verespataki templom híveinek lelkesedését, akiknek az 1784-es pa-

rasztfelkelés, majd az 1849-es tragédia után is volt erejük és hatalmas hozzáállásuk szeretett templomuk újraépítéséhez.

A templom és szószék feljavított állapotban várja az imádkozni vágyókat, és ahogyan egykoron, a mai napig is ígét hirdet Pálfi Árpád tiszteletes lelkes prédikációival a fennmaradás reményében. A viszontagságok ellenére is fennálló falak és torony, de a templom körüli sírok is arra hívnak, köteleznek minket, hogy ne veszítsük el a reményt, mert Isten áldásával még vagyunk elegenden, akik emlékezünk, tudjuk és továbbvisszük elődeink hitét, alázatát.

Miután lelkileg feltöltődöttünk a felemelő istentiszteleten, útban az aranybánya felé a sok zárt, kihalt és vasablakos ház közt róttuk az élettelen utcákat, ahol

egykor, nem is olyan régen boldog emberek, magyar unitáriusok is éltek mindennapi életüket. Sokakat kényszerítve, illetve meggyőzve kitelepítettek, halot-

taikkal együtt egy idegen településre. Ezzel helyt szándékoztak adni az aranykitermelés céljából a természeti rend gátlástalan feldúlásának, hogy hozzájussanak a mi drága altalajkincsünkhöz oly módon, hogy ezen a környéken a növény, az állat és az ember létét évszázadokig lehetetlenné tegyék.

Hála Istennek, még van igazság a földön, és ez a folyamat megszűnt, győzött a józan ész, és sikerrel jártak a jó ügyet védő ügyészek törekvései.

Jó hangulatú, finom ebéd után fájo szívvel, de feltöltődve hazatértünk, magunk mögött hagyva a hosszú utat, de reménykedve, hogy még többször visszatérünk oda, ahol a hit jelképeivel, a történelmi értékű templommal és egy lelkes, már régen nyugalmazott tiszteletes, Pálfi Árpáddal találkozhatunk.

BÖLÖNI LENKE

Az ökumené még működik

Negyedik alkalommal szerveztük meg pünkösd ünnepe után a sorban a 27. ökumenikus imahetet Segesváron. 2020-ig minden év január végén tartották, de a világjárvány okozta megszorítások miatt 2021-től elővigyázatosságból nyárra helyezték át.

Sok helyen még mindig nem magától értetődő, hogy ortodox pap prédikál a református templomban, vagy a görögkatolikus lelkész az unitárius templomban, román nyelven. Másrészt ugyanilyen kevésbé

magától értetődő, hogy egy ortodox templomban magyarul vagy németül mondanak imát, vagy hogy protestáns lelkészek mondanak áldást. Nagyon hálásak vagyunk azért, hogy a felekezetek közötti együttlét – amely egyúttal interetnikus és interkulturális is – ennyi éven át gyümölcsöző és virágzó volt Segesváron.

Mivel a városban hat történelmi egyház van, amely 27 éve részt vesz ezen az imahéten, ezért egy héten át, hétfőtől szombatig 17 órától tartottuk az istentiszteleteket. A nyitó rész a házigazda felekezet liturgiája szerint és nyelvén volt, majd az egyik vendég-lelkész prédikált. A záró részben a jelenlevő lelkészek

olvasták fel a napi imát, majd áldást mondtak a három erdélyi nyelven: románul, magyarul és németül.

Az imahetet május 27-én, hétfőn a házigazda Ciprian Dărăban görögkatolikus lelkész nyitotta meg, majd Puskás Attila római katolikus plébános prédikált. Kedden, május 28-án a római katolikus templomban Andrei Imelda református lelképásztor prédikált. Szerdán, május 29-én a tűzoltók melletti ortodox templomban dr. Hans Bruno Fröhlich evangélikus esperes beszédét hallgattuk. Csütörtökön, május 30-án a református templomban Olimpiu Burlea ortodox lelkész beszélt a felebaráti szeretetről. Pénteken, május 31-én az unitárius templomban Ciprian Dărăban görögkatolikus lelkész prédikált. Szombaton, június 1-jén az evangélikus kolostortemplomban jómagam prédikáltam. Két délután kivételével, az istentiszteletek záró akkordjaként George Coşbuc és Vasile Militaru verseit hallgathattuk, amelyeket Dobre Adrian 88 éves nyugalmazott ortodox lelkész szavalt.

Az ökumenizmus még működik Segesváron, nagyon remélem és imádkozom Istenhez, hogy ez így is maradjon.

JENEI LÁSZLÓ CSABA

VIII. Firtos-érzés

MÁTÉFI TÍMEA

• Az életünkben ismétlődő, csodaszámba hajló történetek is megszokottá válhatnak, ha engedjük magunkat belekényelmesedni abba a hitbe, hogy nekünk ez már tulajdonképpen jár, jogunk van hozzá. Amikor 2015-ben útjára indult a Firtosi Unitárius Egyházköri Találkozó, bele sem gondoltunk abba, hogy vajon évek múltán életképes lesz-e, sikeres tud-e maradni, lesz-e rá igénye az embereknek. Csak tettük a dolgunkat, ahogy tudtuk, ahogy jónak láttuk, és a többit ráhagytuk a Gondviselőre.

Június 15-én nyolcadszorra hívtuk egybe a Székelykeresztúri Unitárius Egyházkör gyülekezeteit, és örömmel nyugtáztuk, hogy rajtuk kívül nemcsak falvaink más felekezetű lakói, de távol élő barátaink, rokonaink, ismerőseink is fontosnak tartották, hogy a Firtos lábánál találkozzunk. Sok százan. A számok nem is fontosak, nem is tudjuk pontosan. Amikor képesek vagyunk fölülemelkedni kishitűségünkön, a falvaink demográfiai adatain, akkor rádöbbenünk, hogy bizony az áldásos, szép léthez a kevés is elég, még emberből is, mert maroknyi is képes olyan bizonyosságtételre, amitől sok százan lelkesülhetnek, s kaphatnak új erőre!

Az időjárás persze idén is próbára tett a találkozói előtti napokban. A házigazda gyülekezetek férfait péntek reggel nyakig érő sár, sűrű köd és szünni nem akaró eső fogadta a kilátónál. Ennek ellenére bíztunk az időjárás-előrejelzésekben, és hittük, hogy idén sem hagy árva magunkra az Úr.

Mire szombat délelőtt megcsillant Firtos lova patkóján az első napsugár, zarándokok, főzőcsapatok, találkozni vágyók serege kanyargott már a hegyen fölfelé, a sátrak alatt és a dombok oldalán gyülekeztek

a hívek. Együttlétünk istentisztelettel kezdődött: Demeter Erika korondi lelkész imája és prédikációja segített megérkezni lélekben is a számunkra már templommá szentelődött térbe, amelyet Kovács Jenő (Korond) kántori szolgálata tett teljesebbé.

Ezt követően Lőrinczi Lajos közügyigazgató, Csáki Levente esperes, Sztojka Zoltán rozsályi és Kovács Lehel farkaslaki polgármesterek, majd Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke köszöntötte a jelenlévőket. Sipos László firtosváraljai lelkész meglepetéssel készült: az új kilátószínpad látványterveit hozta el nekünk, amelyet a délután folyamán mindenki szemügyre vehetett. Az elkövetkező évek feladata ennek részletes tervezetése, majd kivitelezése lesz egyházkörünkben.

A kulturális műsor a székelyszentmihályi Varga Nóra citerajátékával kezdődött, majd a firtosváraljai lányok énekeltek Soma Zsófia és Deák Boglárka népdalszólóival tűzdelve. Az etédi Szilveszter László énekekkel és népmesével ajándékozott meg, hangjától megremegett még Firtos lova sziklája is. A kőrispataki Nagy Nikoletta kezdetektől lelkesen, szeretettel jött találkozónkra, dalai szárnyán a lélek mélyét és magását simogatta ezúttal is. A siménfalvi Király Bálint verset mondott, majd Bartha Iringó és Nagy Hanna dalolt, végül a Forgórózsa néptáncegyüttes jóvoltából még teljesebb lett kulturális élményünk. Mind nagyon büszkék vagyunk gyermekeinkre, fiataljainkra: őket hallgatva, látva derű és hála járt át minket! Közben tizenhat üstben, Csehétfalva, Énlaka, Fenyőkút, Firtosmartonos, Firtosváralja, Gagy, Kissolymos, Kobátfalva, Kőrispatak, Korond, Magyarandrásfalva, Siménfalva, Székelykeresztúr, Székelyszentmihály,

Szentábrahám, Tarcsafalva főzőcsapatának jóvoltából készültek a pompás falatok. Soha ennyi gyülekezet nem főzött együtt Firtoson! Hála az ügyes kezű, lelkes főzőcsapatoknak, akik kora reggeltől már nekiláttak a munkának. Ebédidőre Kádár Péter és muzsikus barátai is megérkeztek, így jó ebédhez szólt a nóta.

Nőszövetségeink jóvoltából finomabbnál finomabb sütemények várták az édesszájúakat, akiknek adományaival az egyházköri gyermektábor kiadásait segítjük majd. A gyermeksátorban Orbán Livia Borbálával és Veres Évával alkottak a legkisebbek, Liker Henrietta körüli ifjúsági lelkész és az ifjúsági egylete-

sek pedig a fiatalokat gyűjtötték egybe. A legkitartóbbak este tábortűz körül zárták a napot.

A számba vehető, leírható eseményeken túl lényegesebb az, ami velünk, közöttünk történt. *Firtos-érzés*, talán így nevezhetnénk azt a megfoghatatlan erőt, derűt, csodát, ami az egymással, Istennel, környezetünkkel és belső lényünkkel való találkozás nyomán újratöltődött. Legtöbbször szavak nélkül maradtunk. Csak engedték, hogy szeressen az Isten, s mi igyekeztünk továbbadni a fényt, valahogy így:

„Szívem megérezte,
Szemem megcsodálta,
Ajkam megdicsérte,
Hogy életet adott az Úr.” (Buzogány-Csoma István)
Sokan és sokféleképpen járultunk hozzá a VIII. Firtosi Unitárius Egyházköri Találkozó létrejöttéhez. Köszönet minden adományért, lelki és anyagi támogatásért, szakmai segítségért, jelenlétéért, munkáért, és hála a Gondviselőnek, hogy társunk volt ezúttal is, mindvégig!

Egyetemes kórustalálkozó és örömemeklés

| SZÉKELY KINGA RÉKA

• Evangéliumi biztatással indítottuk az idei egyetemes kórustalálkozót, örömemeklést: „Mondjatok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket, énekeljete és mondjatok dicséretet szívetekben az Úrnak.” (Ef 5,19) Miközben meghatározóan fontosnak tartjuk, hogy az egyházi éneklés minőségi legyen, és az egyházközségi kórusok és dalárdák is minőségi előadást produkáljanak, szívünk mélyén érezzük, a legfontosabb az, hogy a hívek akarjanak vallásos énekeket énekelni. Legyen meg bennük az akarat, az indíttatás, hogy dicséretet mondjanak az Úrnak, és egymásnak zsoltárokat mondjanak. A püspöki hivatal, az egyházi vezetés fontosnak tartja, hogy támogassa az egyházi közösségekben a vallásos éneklést. A Nyárádszentmárton-Csíkfalvi Unitárius Egyházközség keblitanácsa vészhelyzetben vállalta az idei találkozót, ugyanis a betervezett helyszínt a lelkész betegsége miatt módosítani kellett. E helyről is gyógyulást kívánunk Fekete Levente nagyajtai lelkésztestvérünknek.

Április 27-e ragyogó napsütéssel indult, imádkoztunk is érte eleget, mert a megelőző héten bőséges esők öntözték a tájat. Az eseményt megelőző megbeszélések rendjén éreztük, hogy szívvel-lélekkel állnak a helyiek az egyház mellett, de amikor megérkeztünk a helyszínre, elállt a lélegzetünk is. A sokat szenvedett és végül megsemmisített egyházi iskola udvarán, a templom és paplak környékén, a tanácsteremben több mint negyven helybeli fogadott tárt karokkal, felnőttek, keblitanácsosok, nők, férfiak, ifjak, gyermekek. Mintha egy tündérvilágba érkeztünk volna, ahol mindenki legfontosabb feladatának tartotta, hogy a vendégekkel foglalkozzon. Az előkészületek során a templom előtti járda is megújult, és a teljes egyházi telek frissen és tavaszi szépségben ölelte magához az ősi templomot és a kétszázhetven vendéget. A harangok imára hívtak. Kezdő áhítatot András Benedek

főjegyző és Váradi Imre helyi énekvezér tartottak. Azt a templomi éneklést mindenkinek hallania kellett volna! Életet, élni akarást, hálaadást és nagy-nagy hitet sugalltak a több száz teli torokból énekelt zsoltárok.

Kiss Sándor Lóránd helyi lelkész röviden bemutatta az egyházközséget és a templomot, biztosított a helyiek vendégszeretetéről és Istenbe vetett rendíthetetlen hitéről. Ennek a szépséges élni akarásnak megtapasztalható példája volt Kiss Anna, a lelkész kislányának nyárádmenti népdalcsockra.

A köszöntések rendjén Varga Ervin alpolgármester, Jenei Sándor Levente köri jegyző, Székely Kinga Réka előadó-tanácsos méltatta a rendezvényt, a hívek énekbe foglalt imádságának megtartóerejét és az egyház jelenkori elhivatottságát.

Felléptek: az árkosi Régeni Áron Dalárda, karvezetőjük Márk Attila, a Derzsi Zenekarocska, irányítók: Kolozsvári József és Német Emőke, a Marosvásárhelyi Kövesdombi Egyházközség dalárdája, vezényelt Kerekes Csaba, a Medgyesi Unitárius Kórus, vezényelt Iszlay László, a Bencédi Dalolók, vezényelt Makkai Ilkei Ildikó, a Tordai Magyar Dalkör, vezényelt Balázs Győző Balázs, a Recsenyédi Gyermekkórus, vezényelt Orbán Henrietta, a vargyasi Dávid Ferenc Dalárda, vezényelt Varga-Ferencz Réka, a Brassói Unitárius Egyházközség kórusa, vezényelt Kádár Gábor, a homoródszentpáli Pálffy Ákos Vegyeskar, vezényelt Tódor Katalin, a Székelyudvarhelyi 2. Számú Unitárius Egyházközség Dávid Ferenc Unitárius Vegyes Kara, vezényelt Vas-Székely Piroska, a jobbágyfalvi Nagy Ferenc Férfikórus, vezényelt Ferencz Csaba, zenekarvezető Szász Lóránt, dalárdavezető Szász Csaba Levente, a Székelykeresztúri Unitárius Egyházközség vegyes kara, vezényelt László Attila.

Amikor a gyermekek énekeltek és zenéltek, sírtunk, mert jó volt megmerítkezni a jövő reménységé-

ben, mert érezhettük, hogy jövőt ígért nekünk az Isten akkor is, ha nem mindig vagyunk érdemesek rá.

Amikor a szórványban élők daloltak, sírtunk, mert belénk nyilallt a kérdés, vajon meddig fog még magyarul énekelni templomában a brassói, a tordai, a medgyesi unitárius.

Amikor a székelyek énekeltek, sírtunk, mert éreztük azt a leírhatatlan, de mégis létező erőt, a csak azért is élni fogunk erejét.

Buzogány Csoma István lelkész-énekszerző új hangzásban szólaltatta meg kedvelt énekünket:

„Meghallgattál, vigasztaltál, nagy Istenünk!

Oh, te ki fent vagy, maradj, maradj mindig velünk!

Mennybéli Úr, szívünkben új remény fakadt!

Oh, te, ki fent vagy, terjeszd ki ránk oltalmadat!”

Be kell lássuk, hogy a templomi gyülekezetnek nagyon tetszett. Hát így is lehet? Így is szabad templomban énekelni? Nem mindig úgy kell, mint akik pont elindultak a mártírok útján máglyahalált halni az egyházért és a jó Istenért? Nem, nem kell mindig nagypénteki hangulatban énekelni a templomi énekeket! Lehet benne öröm is, felszabadultságérzet, pozitív töltet, fricska a mindennapok nehézségeire és gyönyörűséges remény, hogy jó lesz, egyre jobb lesz az életünk, csak bízva bízunk.

Hogy hogyan kell kétszázötven embert kényelmesen asztalhoz ültetni egy olyan helyiségben, ahol általában kétszázán szoktak, kérdezzék meg Fazakas Csaba helyi gondnokot és köri felügyelőgondnokot. Látni azt, ahogyan a lelkész, annak családja, valamint az egyházi elöljárók, Fazakas Csaba, Csont Sándor, Váradi Imre és a nőegyleti vezetőség.... kéz a kézben dolgoznak azért, hogy az egyházközség jó híre erősödjön, mindnyájunkat örömmel töltött el. Igen, így érdemes. Így kell/lehet istenországát megvalósítani a földön, így kell/lehet gyülekezetet építeni, olyan közösséget, ahol boldog, aki odatartozhat.

E pompás gyülekezeti kisugárzás eredményeként a következő támogatói voltak az örömeinknek: a nyárádgálfalvi Tóth Pékség hetven darab kenyeret

ajánlott fel, a nyárádszeredai Genesis Pékség 6 × 15 m-es óriássátorral járult hozzá az eseményhez, a nyárádszeredai Centrum Áruház kedvezményes áron vállalta a szendvicsek hozzávalóinak, a víznek, egyebeknek a kiszállítását, a jobbágyfalvi Lanka Transylvania húsfeldolgozó 5 rúd szalámit ajánlott fel, a polgármesteri hivatal a kultúrházat és 5 liter pálinkát ajánlott fel, a Tiszta Serpenyő vendéglő kedvezményesen látta el a vendégsereget tölteletes káposztával, tejföllel, csülökkel. A nőegylet 750 darab pánkót süttött, a keblitanács 40 liter bort ajánlott fel.

Dicsértük a mindenható Istent, hogy ilyen szép napot virrasztott ránk. Énekeltünk egymásnak zsoltárokat, hogy megköszönjük Istennek az életet, amit adott, azt, ami sokszor bírhatatlanul nehéz, de mégis szép és telve van áldással. Énekeltünk népdalokat, nótákat, indulókat, keservest és vidámat, mintha minden emberi érzést bele akartunk volna sűríteni abba az egy napba.

Isten segítségével a következő alkalommal oda fogunk figyelni a húst nem evőkre is, biztosítunk nekik is bőséges ebédet.

Miután minden vendég eltávozott, a helyiek is asztalhoz telepedtek. Arcukról sugárzott a jól végzett munka öröme. Ők azok, akik alkalmas és alkalmatlan időben vállalják a kihívást. Igen, ilyen közösségeken keresztül él az egyház. Sokáig éljen! Mindörökké!

Nevem metamorfózisai

ANDRÁSI GYÖRGY

• Sok mindent átéltem már a mögöttem maradt életutamon, amely olykor sima, gyakrabban buktatókkal, akadályokkal kövezett, de mindig Isten gondviselésével átéltem és mindenki előtt nyitott volt. Olyan kisebb-nagyobb epizódok, események is történtek, amelyek csak szűkebb családi vagy baráti körben maradtak ismertek, pedig sok érdekességet, tanulságot is hordoznak magukban. Ezek közül az egyikről úgy ér-

zem, nyilvánosság elé kívánczik, már csak azért is, mert sok találgatás vagy éppen háttérmagyarázás is keringett körülötte.

Az alábbiakban összefoglalom a család- és személynevem körül kialakult változásokat. A könnyebb áttekinthetőségért történetemet nagyszüleim bemutatásával kezdem. A családnemem eredetére vonatkozó okiratok felkutatásával addig jutottam egy írásos

feljegyzésből és a családi elbeszélésekből merítve, hogy apai nagyapám, Andrásy Mihály, az egykori székelyudvarhelyi vármegyében, a Nagy-Küküllő menti, reformátusok lakta kis faluból, az agyagfalvi egyházközség filiájából, Décsfalváról származhatott. Feltételezhetően az 1800-as évek második felében Segesváron talált munkalehetőséget, ahol családot alapított, a szász lutheránus vallású Hienzel ácsmester Katharina leányát vette feleségül. Házasságukból kilenc gyermek született (nyolcan nőttek fel). A sorban édesapám volt a hatodik, aki 1907-ben látta meg a napvilágot. Megjegyzem, hogy 1969-ben anyakönyvi adatok után kutatva felkerestem az akkori agyagfalvi református lelkészt, de kérdéseimre nemleges választ kaptam, hiszen az akkori időből egyházközsége már nem rendelkezett a régi anyakönyvekkel. Azt pontosan tudjuk, hogy Romániában az 1950-ben és 1952-ben kiadott törvényrendeletekkel kötelezték az egyházakat, illetve az egyházközségeket a régi anyakönyvek beszolgáltatására az állami levéltáraknak.

Anyai nagyszüleim (nagyapám Veres Áron, nagyanyám Patakfalvi Karolina) mindketten a Harghita megyei Énlakáról származtak. Néhány évvel egybekelésük után felszámolva ottani ingatlanjaikat, Segesvárra költöztek. Ott vásároltak egy nagyobb ház-kertes ingatlant. Ez az áttelepedés egy-két évvel 1910 után történhetett, amit bizonyít az a tény is, hogy első két gyermekük, Albert és édesanyám, Jolán még Énlakán születtek, de az utánuk következő négy testvér már Segesváron.

Az isteni gondviselés alakíthatta felmenőim életét, hogy mindkét ágbeli nagyszüleim ugyanabban az utcában éltek a sokgyerekes családok gondokkal terhelt életét. (Az utca eredeti szász neve: Knopf, mai neve 1920-tól Dragoș Vodă.)

A meredeken emelkedő, kanyargós, észak-déli fekvésű utca kivezetett a várost övező kertekbe, onnan pedig az erdős területre: a „bongorba”. Az otthonokat többségében sokgyerekes szász, magyar majd román családok lakták, jellegzetes erdélyi, szászöldi városkép volt ez, ahol a gyermekek egymással játszódva, barátkozva mindhárom nyelvet megtanulták és beszélték.

Szüleim is már gyermekkoruk óta ismerték egymást. Az idők múlásával, a köztük kialakuló kölcsönös vonzalom és szeretet a családi élet közös útjára

vezérelte őket. 1935-ben a Veres nagyapámék családi telkén álló, egyik szoba-konyhás „kis lakásba” költöztek. Itt születünk mi is, Éva nővérem 1936-ban, én 1938-ban. Szüleim házassági megáldása és a mi keresztelésünk is Segesváron történt, a nem sokkal korábban önálló egyházközséggé szerveződő unitárius gyülekezet templomában, néhai Nagy Béla, az első segesvári unitárius lelkész szolgálatával.

A születési anyakönyvi kivonatombizonyossága szerint, amely apám bejelentése alapján történhetett, az Andrásy családnévvel kerültem nyilvántartásba.

ROMANIA

Comuna *Jimbor* Județul *Timiș*

Extras din registrul Stării Civile pentru NĂSCUTI pe anul 1938

No. act	DATA înregistrării (anul, luna și ziua)	ANUL, luna, ziua și ora nașterii	PRENUMELE, numele și cognatul noului născut	PRENUMELE, numele, profesia și domiciliul PĂRINȚILOR	LOCUL NAȘTERII, când și domiciliul părinților	ARĂTAREA ACTULUI de verificare a nașterii sau premuzii, numelui, profesiei și domiciliului părinților	Evenimente îndreptări sau observații înainte de semnare
335.	1938 Noiembrie 15	1938 Noiembrie 13 ora 9.30	Gheorghe bătășesc unitariană	Gheorghe Andrașy str. Knopf nr. 12 Jolana Andrașy născută Veres Sighisora Strada Onup nr. 3.	32.	Naștere verificată de moșa diplomatică Ioana Glăt în ziua de 13 Noiembrie 1938	Declarațiune făcută de tatăl copilului. Semnăturile.

MENTIUNI ULTERIOARE

Se certifică exactitatea prezentului extras.

Dat astăzi

NOTAR AL STĂRII CIVILE

Notar

M. O., Impresaria Națională, Formă A 4 (1938-40)

A témához kapcsolódóan röviden ki kell térnem még azokra a történelmi és társadalmi eseményekre, amelyek sorsdöntő hatással és változtatásokra kényszerítő befolyással voltak családjunk életének alakulásában. Két eseményt idézek fel. Mindkettő az 1920-ban kihirdetett trianoni békediktátum következménye volt, amely átírta Kelet- és Közép-Európa térképét, és Magyarország területi feldarabolásához vezetett. Ez a döntés súlyosan érintette az erdélyi magyarságot is, köztük nagyszüleimet és családjunkat. A román hatóságok, miután birtokba vették az ország nagyságú erdélyi területeket, erőszakos románosító (románizációs) folyamatot indítottak el, amely az évek múlásával egyre fokozódott. Az egyik ilyen intézkedéshez tartozott az a törvényrendelet, amely szerint az átvett állami hivatalok nem román identitású alkalmazottainak az új államhatalom iránti hűségesküt kellett tenniük. Veres nagyapám, aki postai alkalmazott volt, az eskütételt megtagadta, ezért azonnali hatállyal menesztették állásából. Mivel nem volt más mesterségbeli képesítése, hogy a létszámában megnövekedett családja megélhetési gondjait valamelyest enyhíteni tudja, cipőjavítási foglalkozást választva suszter lett.

Folytatás következő számunkban.

NŐK VILÁGA

A Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör nőszövetségi közgyűlése

ANDORKÓ ROZÁLIA

• A körí nőszövetségi élet legkiemelkedőbb eseménye az idén június 15-én, Kálnokon zajlott, a szép, kazetás mennyezetű unitárius templomban, amelyet a XVII. század végén a helybéli unitáriusok a cserefák árnyékába építettek. E tölgyekből még ma is él egy „tisztelőre méltó” példány: a hatszáz éves emlékfát sok részvevő átölelte, és boldogan készítették mellette-vele a fényképeket.

Miután a nőszövetségek képviselői megérkeztek, és kedélyesen üdvözölték egymást és a helybéli nőszövetséget, akiknek tagjai ellátták a vendégeket harapnivalóval, helyet foglaltunk a templomban.

A közgyűlést Váncsa Csilla körí jegyző vezette. Az unitárius induló ritmusára bevonultak a zászlóanyák. Amiután megtörtént a szalagtűzés, Szabó Adél Júlia helybéli lelkész tartott áhítatot, amelyben Pál apostol szeretethimnuszát vette alapul. Ezt követően e sorok írója üdvözölte a közgyűlést, amelyen rész vett a fő-tisztelendő asszonyunk is. Bíró Attila, egyházkörünk esperese is üdvözölte a közgyűlés tagjait, majd egy szívmengető dallal, gitárkísérettel ajándékozta meg a résztvevőket. Aztán Demeter Zoltán körí felügyelő gondnokunk szólt az egybegyűltekhöz. Kisgyörgy Sándor polgármester is köszöntötte az asszonyokat.

Örömmel fogadtuk a helybéli nőszövetség zászlóavatását, amely fennkölt mozzanat volt, és amelyet Márton Edit kökösi lelkész végzett.

Ezután megkezdődtek a közgyűlés munkálatai. Tordai Melinda egyházköri elnök összefoglalta a nőszövetségi tevékenységeket. Ezt követték a nőszövetségek képes beszámolóí. E mozzanat újdonságszámba ment, hiszen az egyházkörünkben működő tizenhat nőszövetségből a részt vevő tizenegy szervezet képviselői három jellemző fénykép alapján mutatták be az általuk legérde-
mesebbnek gondolt tevékenységeket. Nem voltak jelen a baróti és a nagyajtai asszonyok, azonban az ő teljes beszámolójuk is bekerült a nyomtatott konferenciafüzetünkbe, amelyben a nőszövetségek ismertetik tevékenységüket, s amelyet minden évben az esperesi hivatal támogatásával szoktunk kiadni.

A szünet után Márton Edit lelkész prédikációjában felelevenítette a bibliai nőszereplőket, akiknek az élethez való hozzáállása példaértékű. Ez meglehet minket is, akik sok közösség tagjai, részei vagyunk. Az istentisztelet idején nem csupán az énekeskönyvünkben csendültek fel énekszámok, hanem mások is, amelyek az újdonság erejével hatottak.

A körí vándorabrosz átadása mindig megható mozzanat, hiszen az abrosz az összetartozásunk szimbóluma, amely évi közgyűlésünkre emlékeztet, ahányszor rátekinünk. Idén a brassói nőszövetség vált meg tőle, és tagjai áadták a kálnoki asszonyoknak. Megható volt Puskás Erzsébet néni köszöntője, a brassói nőszövetség nagyon hosszú idő óta hűséges elnöke, amellyel nem csupán az abroszt bírta a kálnokiakra, hanem el is búcsúzott, mondván, hogy ezután már nem jön közgyűlésekre az előrehaladott kora miatt. Szeretettel kívánunk neki nyugodt, békés időskort!

A konferenciánk előadásának címe *Hagyomány és divat – a tervezéstől a kivételezésig*. Meghívtunk Vargyasi Melinda sepsiszentgyörgyi ruhatervező volt, aki a népművészeti darabokból ihletődik. A varrás-, hímzés- és kötőmintákat úgy hasznosítja újra, hogy ötletesen ezekkel díszíti a ruhákat, kabátokat, táskákat, hátizsákokat. Az eredmény pedig nagyon megnyerő. Sok ilyen darabban gyönyörködtünk a bemutató idején.

Ezután pedig már nem maradt más tennivaló a templomban, mint hogy elénekeljük a nőszövetségi himnuszunkat, amelyet az unitárius és unitárius univerzalista és más felekezetű nők első világtalálkozásán tanultunk 2012-ben. Az idén szeptember 5–8.

között fog zajlani Kolozsváron a negyedik hasonló találkozó, amelyre asszonyaink már most készülnek.

A közebed a hetvenkét részvevő számára közösségi házban történt, ahol tovább élvezhettük a kis, ügyes kálnoki nőszövecség, élükön lelkészü vendégszeretetét. Odaérkezésünk első pillanatától egészen a távozásunkig szüntelen éreztük a házigazdák hozzáértését, lelkesedését és odaadását a felvállalt ügy érdekében. Az esemény végén Ütő Judit helyi gondnok asz-

zony beleérzéssel elmondott versét is meghallgattuk. Nagyon jó volt együtt lenni, a fentieket megélni, mert mostanság nincs sok olyan hely, ahol ennyi jó történik velünk: számbavesszük egymást, értékeljük egymás munkáját, tanulunk egymástól és új ismereteket is szerzünk, erősítjük kapcsolatainkat, amelyekre nagy szükség van a gyorsan változó világunkban.

Viszontlátásra jövőben a sephiszentkirályi nőszövecségben, a közgyűlésünk jövő évi helyszínén!

IFJÚSÁGI OLDAL

ODFIÓKÁK a láthatáron!

NAGY NORBERT

• A nyár kezdetével az egyesület felforgat minden berögződést. Valószínűleg mindannyiunknak természetes, hogy nyáron elcsendesednek a nagyvárosok, mert az egyetemista vagy kollégista diákok hazautaznak, hogy a falvakban hajnal óta csak kevesek vannak házuk tájékán, mert a legtöbben már szorgosan a földet dolgoznak, és azt is megszoktuk már, hogy nyáron csendesebb az egyházközségi élet. Azt azonban kevesen tudják, hogy amikor minden kiürül, és a városok, falvak és templomok egyre csendesebbekké válnak, az egyesületben hatalmas morálzás kezdődik el, amit az új egyesületes tagok érkezése indít el. A nyár az az időszak, amikor az egyesületesek köre kibővül.

A konfirmáció által egyesületi tagokká vált fiatalok számára meghatározó az egyesületben töltött első nyár. Ez az az időszak, amikor talán először mozdulhatnak ki saját településükről, amikor osztálytársaik és kátés társaik mellett olyan közösségbe kerülhetnek be, amelyben új ismerősöket, barátokat szerezhetnek. Ez az időszak minden fiatal életében meghatározó. Lehet, ez az első nyári szerelmek vagy cimboraságok ideje, de akár életre szóló barátságok létrejöttének a lehetősége is.

Ha azt gondolnánk, hogy az egyesületben is hasonló folyamatok zajlanak le, mint a körülöttünk lévő világban, a társadalomban vagy az egyházban, tévedünk. Persze, ezzel csak az fog egyetérteni, aki valóban, szívvel-lélekkel megtapasztalta már az egyesületes nyár mindent felforgató erejét. A nyár kezdetével üzenetváltások, hívások jönnek-mennek, találkozások jönnek létre mind-mind azzal a céllal, hogy a fiatalok együtt készüljenek az ODFIE-s nyári rendezvényekre. De figyeljünk most különösen azokra az ifjakra, akik életük első ODFIE-s nyarára készülnek. Sokunk számára vagy elképzelhetetlen, vagy már csak édes nosztalgia tárgya, hogy milyen volt felkészülni életünk első országos rendezvényére. Legtöbben ilyen-

kor szerzik be első sátrukat, ilyenkor hagyják el először akár egy egész hétre az otthoni környezetet, és ilyenkor találkozhatnak először kortársaik százaival, akikkel összeköti őket vallásuk.

Az egyesület minden nyáron tart karokkal és különös figyelemmel vár minden frissen konfirmált fiatal életének első olyan nyarára, amelyben szerepet kap az ODFIE. Jól tudjuk, hogy akik egyszer megkóstolják ennek az életformának az ízét, egész életüket meghatározhatja majd. Éppen ezért a beavatás büvöletére kiemelten nagy figyelmet fordítunk. Minden nyarunk azzal kezdődik, hogy a frissen konfirmált ifjaknak a konfirmandus-mozgótábort követően szervezünk egy ODFIÓKA nevű rendezvényt. Ez a rendezvény kiváló alkalom minden fiatalnak, hogy elinduljon az önállósulás útján, de arra is, hogy egy életre elbűvölje őt az egyesület nyári pezsgése. Ezek a fiatalok ilyenkor ébrednek rá, hogy ők a legifjabb generáció, és a kezdeti bátortalanság után hamar megszületik bennük a felismerés, hogy igazából tényleg övék most már a főszerep az egyesületben.

Felhívjuk hát minden kedves olvasó figyelmét, lelkészekét, szülőket, nagyszülőket, hogy gondoljanak most gyermekeikre, unokáikra és ne engedjék, hogy lemaradjanak életük legjobbnak ígérkező nyaráról! Szólítunk most minden ifjút is, legyen bátor, és induljon el ezen a számára még ismeretlen úton, mert hisz-szük, életre szóló élményekkel, kalandokkal és barátságokkal ajándékozhatja meg magát. Jeleztük már az előző havi cikkünkben, hogy nincs nyár ODFIE nélkül, most azonban arra hívunk mindenkit, jöjjön, érezze át ezt a csodálatos pezsgést, amely az egyesületben történik nyaranta. Az idei ODFIÓKA nevű, nyár eleji beavatkozó rendezvény július 29–31-e között kerül megszervezésre. Bízunk abban, hogy ODFIÓKÁK százai tapasztalhatják majd meg az egyesületes életérzés mindent felforgató varázsát!

3.		Őserdő, rengeteg		Kétkedő, gyanak- vó, ... ember		Kártya- szín Lubickol- ni kezd!	Az utolsó betű Kétszínű, álnok		Föld- forgató eszközök	Panasz- kodás	Ásványi ételizesítő		A hely, amit el kell talál- ni, érni
		1. Könyv elején van											G
Tiltószó								Csomót meglazít Az egyik lábizület					
Orvosnak tanuló hallgató					Örökzöld cserje Cápabőr közepe!						Fél perc! Minisz- terelnök volt (Pál)		
Lövést irányoz Március 8-án van						Helymeg- határozó műszer Muzsika							
Gyógy- szeradag!			Feszte- lenek ... szintű vizsga						Étterem kínálati listája				
2.	A								R	Páratlan látás! A széleire seper!			
Az olasz főváros Réce teste!					Mondóka sorai! Állóvíz			Cserfa- darab! Brazília az olimpián				A kén vegylet Könnyen párolgó	
		Fogyasz- totta Termetes papagáj					Akárki tulajdona Bódva- parti város						
Tetteit beismerő Fő üttér						Koncert vége! Amoda mázol				Kissé tiltakozik! Növényi sejtfele			
					Célhoz jut Ketten a filozófu- sok közül!						Alá A Rajna német neve		
Indulat- szó			Annak ellenére Némileg ordíbal!				Ó követ- kezik Prága lakója						
				Bútor- elemek homályos illesztése				Alig ol- vasható! Kosztüm része!				Rizsszem! Megke- vert tea!	
Mészáros szer- száma	S				Rábími igyekszik Az elején menetel!								
Ima derűért										India határai! Római 50			Kam- bodsai autójelzés
A prédikátor könyvé- ből idézünk.		Bejárati nyílás		G									

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár

Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Megbízott szerkesztőbizottság: dr. Andorkó Júlia Eszter fő-szerkesztő, Koppándi Júlia médiareferens.**Munkatársak:** Asztalos Klára (Nők világa), Ferencz Csaba-Levente (rejtvény), Nagy Norbert (Ifjúsági oldal), Czire Alpár (fotó), Szombatfalvi Etelka (Gyermekoldal), Szabó László (Sze-retetszolgálat).

Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Dénes Gabriella.

Nyomtatás: Idea Nyomda, Kolozsvár.

Postacím: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.

Telefon: (0)264 593 236. E-mail: kozlony@unitarius.org

A lapszám letölthető innen:

unitarius.org/document/unitarius-kozlony/

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület**, tel.: 0264 596 478.A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: **a tárgy-hó előtti hónap 15-e**. Kéziratokat és fényképeket nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. A lapban közölt írások nem tükrö-zik feltétlenül a szerkesztőség véleményét.

ISSN 1220-8418

Támogatók: Romániai Magyar Demokrata Szövetség és Communitas Alapítvány; Bethlen Gábor Alap.

Barangoló Isten országában

Kedves Gyerekek!

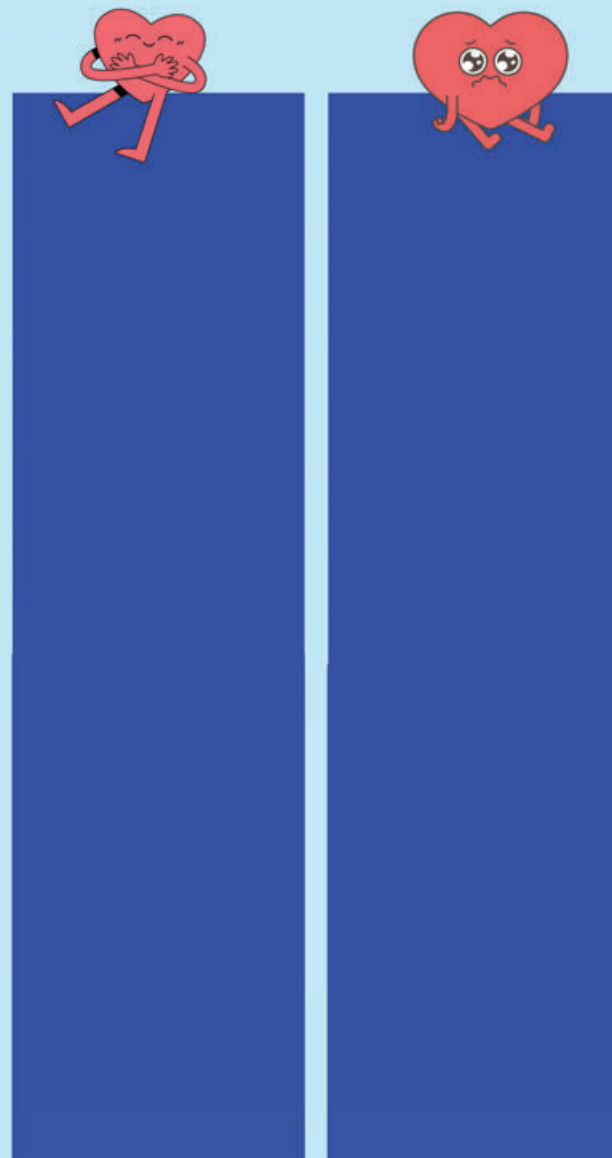
Biztosan tapasztaltátok már, hogy egyes emberek jelenlétében ti is boldogabbak, vidámabbak lettetek, mert olyan jó kedvre indító hangja, mosolya és kedves beszéde volt az illetőnek. Ám ennek ellenkezőjét is megtapasztalhattátok már, akár az iskolában, akár otthon, amikor valaki búsan, szomorúan nézett magára, és ti is egy melankolikusabb (szomorúbb) hangulatba mozdultatok el. Szép dolognak tartom az együttérzést! Azt jelenti, hogy abban az esetben, amikor látjuk vagy halljuk valaki fájdalmát vagy örömét, mi is megtaláljuk magunkban a hozzá hasonló érzélményt. Valószínűleg másképpen, más élethelyzetben éltük meg azt, amit éppen érez ez a valaki, de mi is átérezzük, ami az ő lelkében van. Akkor, amikor valaki meghal, azt mondjuk a szeretteinek: Őszinte részvétem! – és ebben benne van lelkünknek azon része, amely együttérez a veszteséget átélővel. Amikor szeretteitek örvendenek valaminek, például egy újabb,

csodaszép nyári reggelnek, vagy ha éppen valakinek sikere van, és sokat mosolyog, éppen derűtől áthatott csillogó szemmel néz a világra, olyankor a gratuláció mellé azt is mondhatjátok: Veled örvendek! Örömd derűssé tesz engem is!

Ahogy sok minden másról, a derűről is lehet tanulni. Sőt: úgy gondolom, a derűt jó dolog megtanulni!

Feladat: Vágjátok ki és ragasszátok be, csoportosítsátok a táblázatban elhelyezetteket a nagy kék tömbbe! Hogy mi alapján? A két szív jelzi nektek!

*„Az örvendező szív megszépíti az arcot,
a bánatos szív pedig összetöri a lelket.” (Péld 15,13)*

Kópéságok nyomában

• Keresve se lelhattünk volna találóbbr kötetet, amelyet e hónapban ajánlhatnánk olvasóinknak. Havi témánkhoz tökéletesen illeszkedik ugyanis az anekdota, a vicc, amelyeket meghallgatva – ez esetben elolvasva – jót derülhetünk. Id. Imreh Lajos tréfás történeteiről, a *Sáska sógor*ról már említést tett lapunk, hiszen az április 7-ei könyvbemutatóról beszámoltunk májusi számunkban.

A *Sáska sógor*. Imreh Lajos tréfás története első kiadása Bukarestben, a Kriterion Könyvkiadónál látott napvilágot 1985-ben, ez a kiadás képezi az idén megjelent, sorban immár a második alapját, amelyet a baróti Tortoma Könyvkiadó gondozott.

A nagy múltú, sepsikőröspataki Imreh család le származottai 1985-ben is és 2024-ben is úgy tartották, hogy a hétköznapi gondját-baját enyhítő, derűre hangoló történetekre nagy szükség van. Ahogy az idősebbik Imreh fogalmazott egy alkalommal az életéről és a derűs hozzáállásról: „Gondba bé, és gondból ki! Árokba bé, és árokból ki! Bé könnyen, ki mán nehezebbecske! De az es megy annak, akinek tréfából van a lelke!”

A kötetben id. Imreh Lajos (1873–1954) tréfás történeteit és az általa lejegyzett, adatközlőktől származó adomáit gyűjtötte egybe fia, ifj. Imreh Lajos (1917–1999) tanár. Ezeknek a történeteknek, élceknek melegágya a hétköznapi élet, a munkás mindennapok voltak. (Jó példa erre a címadó tréfás történet is, amely a munkavégzés közben is tréfálkozó család életébe enged bepillantást.) Talán nem idegen még a 20. század elejének háztáji mezőgazdasági élete, a korabeli és 19. századi társadalmi viszonyok a ma olvasójának sem, azonban ha mégsem értene minden kifejezést, akkor a *Szójegyzék*ben utánanézhet ezeknek.

A gyűjtemény két részre tagolódik: az elsőben id. Imreh Lajos saját és hallás/olvasás útján elsajátított tréfás történeteit ismerheti meg az érdeklődő, ezeket ő maga jegyezte le utódai számára. Szintén ő jegyezte le a kötet végén található találós kérdéseket, fejtörőket is, amelyekkel falustársait nevelte-szórakoztatta. A második részben pedig olyan élménytörténetek, rövid humoros esetek sorakoznak, amelyek a tréfacsináló életéből, a falutársaival való kapcsolatából születtek, így ezek róla is szólnak. Utóbbi kategória elemei a falu és a család emlékezetében őrződtek meg. A gyűjtést az előszót is jegyző ifj. Imreh Lajos valósította

meg. Az utószó szerzője, Vöö Gabriella megállapítja, hogy id. Imreh Lajos humorának két fő forrása volt: a hagyomány és a mindennapi élet fonáságainak komikuma. Ehhez társult páratlan előadói készsége, elbeszélői tehetsége és a váratlant, a szokatlant felfedezni és felmutatni tudó képessége. Így vált képessé arra, hogy hallgatóságának és most olvasóinak segítsen felülemelkedni a hétköznapi ügyes-bajos dolgok lehúzó erején. Mert a derűs hozzáállás, a humorra való érzékenység talán ebben van a legnagyobb segítségünkre: hogy ne vegyük olyan nagyon komolyan önmagunkat, hogy ne váljunk se felfuvalkodottá, se megkeseredetté, hogy meglássuk, nemcsak mi, hanem rajtunk kívül olyan, de olyan sokan igyekeznek haladni az élet országútján, és ők mind felebarátaink.

(U. K.)

Andrási Benedek főjegyző (Brassó), **Andrási György** ny. lelkész (Kolozsvár), **Andorkó Rozália** UNOSZ-alelnök (Vargyas), **Bölöni Lenke** ny. informatikus (Kolozsvár), **Farkas Dénes** ny. lelkész-esperes (Kolozs), **Farkas Orsolya** iskolalelkész (Székelykeresztúr), **Ferenczi Mária-Magdolna** ny. agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Fülöp Dezső Alpár** lelkész (Ádámos), **Jenei László Csaba** lelkész (Segesvár), **Mátéfi Tímea** lelkész (Énlaka), **László Attila** énekvezér (Székelykeresztúr), **Sipos Mónika Rebeka** kórházlelkész (Székelyudvarhely), **Szabó László** fejlesztési előadó-tanácsos (Kolozsvár), **Székely Miklós** ny. lelkész (Kövend), **Székely Kinga Réka** hitéleti és missziós előadó-tanácsos (Homoródszentpéter)